Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Fjerde Afdeling)

27. juni 2013 *

»Traktatbrud — direktiv 94/22/EF — betingelser for tildeling og udnyttelse af tilladelser til prospektering, efterforskning og produktion af kulbrinter — adgang uden forskelsbehandling«

I sag C-569/10,

angående et traktatbrudssøgsmål i henhold til artikel 258 TEUF, anlagt den 3. december 2010,

**Europa-Kommissionen** ved K. Herrmann og M. Owsiany-Hornung, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

mod

**Republikken Polen** ved M. Szpunar, M. Drwięcki og B. Majczyna, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

har

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, L. Bay Larsen (refererende dommer), og dommerne J.-C. Bonichot, C. Toader, A. Prechal og E. Jarašiūnas,

generaladvokat: P. Cruz Villalón

justitssekretær: fuldmægtig C. Strömholm,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 20. juni 2012,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 20. november 2012,

afsagt følgende

**Dom**

1 Europa-Kommissionen har i stævningen nedlagt påstand om, at det fastslås, at Republikken Polen har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 2, stk. 2, artikel 3, stk. 1, og artikel 5, nr. 1) og 2), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/22/EF af 30. maj 1994 om betingelser for tildeling og

* Processprog: polsk.

udnyttelse af tilladelser til prospektering, efterforskning og produktion af kulbrinter (EFT L 164, s. 3) ved ikke at træffe passende foranstaltninger med henblik på at sikre, at adgangen til at udføre prospektering, efterforskning og produktion af kulbrinter kan ske uden nogen form for forskelsbehandling af de interesserede enheder, og at tilladelserne til disse aktiviteter udstedes efter en procedure, hvor alle interesserede enheder kan indgive en ansøgning på grundlag af kriterier, der er offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende*, inden ansøgningsfristen begynder at løbe.

## Retsforskrifter

### *EU-retten*

2 Artikel 1, nr. 3), i direktiv 94/22 definerer begrebet »tilladelse« som »enhver ved lov, administrativt eller ved aftale fastsat bestemmelse eller instrument, der er udstedt i medfør heraf, hvorefter myndighederne i en medlemsstat tildeler en enhed eneret til for egen regning og risiko at foretage prospektering og efterforskning af eller indlede produktion af kulbrinter i et geografisk område. Der kan udstedes tilladelse til hver enkelt aktivitet for sig eller til flere aktiviteter samtidig«.

3 Samme direktivs artikel 2 bestemmer:

»1. Medlemsstaterne bevarer retten til at bestemme, hvilke områder inden for deres territorium der skal gøres tilgængelige for prospektering, efterforskning og produktion af kulbrinter.

2. Når et område gøres tilgængeligt for udøvelse af virksomhed som nævnt i stk. 1, sikrer medlemsstaterne, at der ikke finder forskelsbehandling sted mellem enhederne med hensyn til adgang til og udøvelse af disse former for virksomhed.

Medlemsstaterne kan dog af nationale sikkerhedshensyn forbyde adgang til og udøvelse af sådan virksomhed for en enhed, som faktisk kontrolleres af et tredjeland eller af statsborgere fra et tredjeland.«

4 Direktivets artikel 3 fastsætter:

»1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at tilladelserne tildeles efter en procedure, hvor alle interesserede enheder kan indgive ansøgning i overensstemmelse med enten stk. 2 eller stk. 3.

2. Proceduren indledes:

a) på myndighedernes initiativ ved en meddelelse om indkaldelse af ansøgninger, der offentliggøres i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* mindst 90 dage inden ansøgningsfristens udløb, eller

b) ved offentliggørelse af en meddelelse om indkaldelse af ansøgninger i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* efter indgivelse af en ansøgning fra en enhed, jf. dog artikel 2, stk. 1. Andre interesserede enheder skal have en frist på mindst 90 dage efter offentliggørelsen til at indsende deres ansøgning.

Meddelelserne skal indeholde oplysning om tilladelsens art og hele eller en del af det geografiske område eller områder, en ansøgning vedrører eller kan vedrøre, samt om hvornår eller inden for hvilken frist tilladelsen forventes tildelt.

Hvis der gives fortrinsstilling til ansøgninger fra enheder, der består af en enkelt fysisk eller juridisk person, skal dette anføres i meddelelsen.

[…]

5. Følgende anses ikke for at være en tildeling af tilladelse i henhold til stk. 1:

[…]

b) tildeling af en tilladelse til en enhed, som er i besiddelse af en anden form for tilladelse, såfremt besiddelse af sidstnævnte tilladelse indebærer ret til tildeling af førstnævnte tilladelse.

[…]«

5 Artikel 5 i direktiv 94/22 har følgende ordlyd:

»Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at:

1) Tilladelser tildeles på grundlag af kriterier, der under alle omstændigheder vedrører:

a) enhedernes tekniske og finansielle kapacitet, og

b) den måde, hvorpå de har til hensigt at foretage prospektering og efterforskning og/eller at indlede produktion i det pågældende geografiske område samt i givet fald

c) den pris, som enheden er parat til at betale for at opnå tilladelsen, hvis tilladelsen udbydes til salg

d) andre relevante, objektive og ikke-diskriminerende kriterier med henblik på at foretage det endelige valg mellem ansøgningerne, hvis to eller flere ansøgninger har opnået samme resultat efter vurderingen på baggrund af kriterierne under litra a) og b) samt i givet fald litra c).

[…]

Kriterierne udarbejdes og offentliggøres i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* inden ansøgningsfristen begynder at løbe. Medlemsstater, der allerede har offentliggjort kriterierne i deres statstidende, kan nøjes med at offentliggøre en henvisning til deres statstidende i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*. Enhver ændring af kriterierne skal dog offentliggøres i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* i deres fulde ordlyd.

2) De betingelser og krav vedrørende udøvelse af eller ophør med virksomheden, som finder anvendelse på de enkelte typer af tilladelser i henhold til de love eller administrative bestemmelser, der er gældende på tidspunktet for indgivelse af ansøgningerne, uanset om de er fastsat i tilladelsen, eller om forudgående accept af dem er en betingelse for tildeling af tilladelsen, fastsættes og stilles til enhver tid til rådighed for de berørte enheder. I det tilfælde, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2, litra a), må de først stilles til rådighed fra det tidspunkt, hvor ansøgningerne kan indgives.

[…]«

6 Direktivets artikel 6, stk. 1 og 2, bestemmer:

»1. Medlemsstaterne påser, at de i artikel 5, nr. 2, omhandlede betingelser og krav samt de detaljerede forpligtelser i forbindelse med udnyttelse af en specifik tilladelse udelukkende er begrundet i behovet for at sikre, at virksomheden i det område, for hvilket der er indgivet ansøgning om tilladelse, gennemføres bedst muligt, i anvendelse af stk. 2, eller i erlæggelse af en finansiel ydelse eller en ydelse i form af kulbrinter.

2. Medlemsstaterne kan fastsætte betingelser for og stille krav til udøvelsen af den virksomhed, der er omhandlet i artikel 2, stk. 1, for så vidt det er begrundet i hensynet til den nationale sikkerhed, den offentlige sikkerhed, folkesundheden, transportsikkerheden, miljøbeskyttelsen, beskyttelsen af biologiske ressourcer og nationale skatte af kunstnerisk, historisk eller arkæologisk værdi, anlæggenes og arbejdstagernes sikkerhed, den planlagte forvaltning af kulbrinteressourcerne (for eksempel den hastighed, hvormed kulbrinte opbruges, eller optimering af udvindingen heraf) eller behovet for at sikre afgifts-/skatteindtægter.«

*Polsk ret*

7 Direktiv 94/22 er blevet gennemført i polsk ret ved lov om geologisk arbejde og minedrift af 4. februar 1994, som ændret (Dz. U. af 2005, nr. 228, s. 1947, herefter »lov om geologisk arbejde og minedrift«), og ved ministerrådsforordning af 21. juni 2005 om udbudsproceduren for erhvervelse af retten til minedrift (Dz. U. nr. 135, s. 1131, herefter »ministerrådsforordningen«).

8 Den nævnte lov sondrer mellem retten til minedrift, der tildeles af finansministeriet, der er ejer af kulbrinteforekomsterne, og den koncession, der udstedes af miljøministeriet. For at være i stand til at prospektere, efterforske og producere kulbrinter i Polen skal man både have en ret til minedrift og en koncession.

9 Artikel 9 i lov om geologisk arbejde og minedrift bestemmer, at inden for de i gældende ret og i kontrakten om retten til minedrift fastsatte grænser kan indehaveren af retten til minedriften med udelukkelse af andre parter prospektere, efterforske eller udvinde et nærmere bestemt mineral, og at indehaveren inden for de samme grænser kan råde over sine rettigheder.

10 Samme lovs artikel 10, stk. 1, bestemmer, at stiftelsen af retten til minedrift gennemføres ved indgåelse af en aftale mod en kompensation og på betingelse af, at der opnås en koncession.

11 Artikel 11, stk. 2-4, i lov om geologisk arbejde og minedrift har følgende ordlyd:

»2. Med forbehold af artikel 12, stk. 1, følger stiftelsen af retten til minedrift, som omfatter prospektering, efterforskning og udvinding af naturgas, olie og naturlige derivater heraf samt karbonholdigt metan, efter en forudgående udbudsprocedure.

[…]

3. De myndigheder, der har kompetence til at offentliggøre udbuddene vedrørende erhvervelsen af retten til minedrift, er ligeledes dem, det påhviler at udstede koncessioner.

4. Ministerrådet fastsætter ved forordning reglerne vedrørende offentliggørelse af udbudsbekendtgørelsen om opnåelse af retten til minedrift samt de oplysninger, tilbuddet skal indeholde, kravene, som tilbudsgiver skal opfylde, og dem, som tilbuddene skal opfylde, fristen for afgivelse af tilbud, fristen for endelig tildeling samt principper og nærmere bestemmelser for organiseringen og gennemførelsen af udbuddet samt for bedømmelsesudvalgets sammenkaldelse og arbejde.«

12 Den nævnte lovs artikel 12, stk. 1 og 3, fastsætter:

»1. En erhvervsdrivende, som har efterforsket og dokumenteret en statsejet mineralforekomst og udfærdiget geologisk dokumentation med den krævede nøjagtighed for opnåelse af en udvindingskoncession kan ansøge om at få stiftet en ret til minedrift med prioritet frem for andre enheder.

[…]

3. Retten efter stk. 1 udløber, når der er gået to år efter modtagelsen af den skrivelse, hvorved myndigheden med kompetence på det geologiske område godkender den pågældende dokumentation.«

13 Artikel 15, stk. 1, i lov om geologisk arbejde og minedrift bestemmer, at der kræves en koncession med henblik på »1) prospektering eller efterforskning af mineralforekomster, 2) udvinding af mineraler«. Samme artikels stk. 2 henviser for alt, hvad der ikke er fastsat i denne lov, til lov af 2. juli 2004 om fri udøvelse af økonomisk virksomhed (Dz. U. nr. 173, s. 1807).

14 Artikel 17 i lov om geologisk arbejde og minedrift bestemmer:

»1. Tildelingen af en koncession kan gøres betinget af, at der stilles sikkerhed for at kunne kompensere eventuelle skadelige følger, der kan opstå som følge af den virksomhed, der er omfattet af koncessionen, forudsat at dette er begrundet i en særlig vigtig statsinteresse eller særlige samfundsinteresser, der bl.a. er forbundet med miljøbeskyttelse.

2. Formen og størrelsen på sikkerhedsstillelsen i stk. 1 fastsættes i koncessionen afhængigt af, hvilken type aktivitet der skal udføres, hvilket område der er dækket af koncessionen, perioden, for hvilken koncessionen er givet, og graden af den planlagte aktivitets belastning af miljøet.«

15 Artikel 18, stk. 1, litra 2b), i lov om geologisk arbejde og minedrift bestemmer, at ansøgningen om tildeling af en koncession skal indeholde ansøgerens registreringsnummer i virksomhedsregistret eller registret over økonomiske aktiviteter.

16 I henhold til nævnte lovs artikel 20, stk. 2, nr. 1), skal ansøgningen om tildeling af en koncession med henblik på udvinding af mineraler ligeledes indeholde et bevis på, at ansøgeren har ret til at anvende den geologiske dokumentation.

17 Artikel 47, stk. 3, i lov om geologisk arbejde og minedrift bestemmer:

»Den enhed, der har afholdt omkostningerne i forbindelse med gennemførelsen af de geologiske arbejder, der er udført på grundlag af afgørelser, der er vedtaget i henhold til denne lov, har eneret til gratis at anvende de således indhentede geologiske oplysninger med forskningsmæssigt og videnskabeligt formål og med henblik på at gennemføre en aktivitet, der er reguleret af denne lov. Denne ret udløber fem år efter den dato, hvor den afgørelse, som tillod de arbejder, der var kilden til oplysningerne, eller som gav tilladelse til gennemførelse af en anden i loven eller andre forskrifter reguleret aktivitet, blev virkningsløs. Den part, som har ret til at anvende de på denne måde erhvervede geologiske oplysninger, kan gøre dem tilgængelige for andre parter, medmindre andet bestemmes i en koncession eller afgørelse, som godkender et program for geologiske arbejder.«

18 Ministerrådsforordningens artikel 6 bestemmer følgende:

»1. De særlige betingelser for udbuddet skal bl.a. præcisere følgende:

[…]

4) oplysninger om de dokumenter, som tilbudsgiver skal fremlægge for at godtgøre, at han opfylder de krævede betingelser, herunder uddrag fra virksomhedsregistret og en erklæring, der bekræfter, at han ikke er udelukket fra udbuddet i henhold til artikel 5, stk. 2

5) de objektive kriterier for evalueringen af buddene, der sikrer princippet om loyal konkurrence, og som definerer deres betydning

[…]

2. Efter skriftlig anmodning fra tilbudsgiver stiller indkøber de særlige betingelser for udbuddet til rådighed for tilbudsgiver fra datoen for offentliggørelsen af meddelelsen.

3. Tilbudsgiver bemyndiges til senest 14 dage inden udløbet af fristen for afgivelse af bud at henvende sig til indkøberen med henblik på at anmode om nærmere forklaringer til de særlige betingelser for udbuddet.

4. Indkøberen sender straks disse forklaringer til alle tilbudsgivere uden at afsløre oprindelsen af anmodningen. Forklaringerne anses for endelige for alle tilbudsgivere.

[…]

6. Indkøberen forlænger fristen for afgivelse af bud, således at tilbudsgiverne kan tilpasse deres bud efter de modtagne forklaringer eller ændringerne af de særlige betingelser for udbuddet.«

**Sagens faktiske omstændigheder og den administrative procedure**

19 Den 23. marts 2007 sendte Kommissionen en åbningsskrivelse til Republikken Polen, hvori Kommissionen oplyste, at lov om geologiske arbejder og minedrift ikke var forenelig med artikel 2, stk. 2, artikel 3, stk. 1, og artikel 5, nr. 1) og 2), i direktiv 94/22.

20 Ved skrivelse af 23. maj 2007 besvarede Republikken Polen åbningsskrivelsen, idet denne i det væsentlige anførte, at den havde gennemført direktiv 94/22 korrekt i sin nationale lovgivning.

21 Den 31. januar 2008 tilstillede Kommissionen Republikken Polen en begrundet udtalelse, hvori Kommissionen opretholdt samtlige klagepunkter fra åbningsskrivelsen.

22 Ved skrivelse af 20. marts 2008 anmodede Republikken Polen uden at anfægte berettigelsen af klagepunkterne i den begrundede udtalelse om, at traktatbrudsproceduren blev afbrudt, idet den gjorde gældende, at et lovgivningsarbejde vedrørende udarbejdelse af en ny lov om geologiske arbejder og minedrift havde gjort det muligt at »fjerne tilsidesættelserne« og at ophæve de »bestemmelser, der vækker Europa-Kommissionens tvivl«. Denne medlemsstat oplyste endvidere Kommissionen om, at den i slutningen af juni 2008 ville fremlægge en tidsplan for lovforslaget.

23 Ved skrivelse af 27. april 2010 oplyste Republikken Polen Kommissionen, at det nævnte lovforslag var blevet sendt til det polske parlament den 18. november 2008, og at dette ikke havde været i stand til at vedtage lovforslaget i 2009, men at den nye lov ville blive meddelt Kommissionen, så snart denne blev vedtaget.

24 Kommissionen har på den baggrund besluttet at anlægge denne sag.

## Om søgsmålet

*Formaliteten*

25 Republikken Polen har gjort gældende, at traktatbrudssøgsmålet ikke kan antages til realitetsbehandling, henset til, at de klagepunkter, der er gjort gældende i stævningen, ikke svarer til dem, der var blevet formuleret i forbindelse med den administrative procedure.

26 Kommissionen har i sit svarskrift anført, at tvistens genstand og de under den administrative procedure anførte klagepunkter er identiske med dem, der udgør grundlaget for stævningen. De uddrag af stævningen, som Republikken Polen har henvist til, indeholder ikke nye klagepunkter, men en mere detaljeret retlig begrundelse for de klagepunkter, som Kommissionen allerede har gjort gældende i sin begrundede udtalelse.

27 Kommissionen har tilføjet, at såfremt stævningen måtte indeholde nye klagepunkter, er det under alle omstændigheder kun disse, der ville kunne afvises, og ikke alle klagepunkterne i den pågældende stævning.

28 Inden der træffes afgørelse om Republikken Polens påstand om afvisning, bemærkes det, at den administrative procedure ifølge Domstolens faste retspraksis har til formål at give den berørte medlemsstat lejlighed til dels at tilpasse sig de forpligtelser, der følger af EU-retten, dels effektivt at tage til genmæle over for Kommissionens klagepunkter. Genstanden for et søgsmål i henhold til artikel 258 TEUF fastlægges følgelig under den forudgående administrative procedure i henhold til denne bestemmelse. Stævningen må derfor ikke støttes på andre klagepunkter end dem, der er fremsat under den administrative procedure (jf. bl.a. dom af 10.5.2001, sag C-152/98, Kommissionen mod Nederlandene, Sml. I, s. 3463, præmis 23, og af 15.3.2012, sag C-340/10, Kommissionen mod Cypern, præmis 21). Især skal stævningen støttes på de samme grunde og anbringender som dem, der er nævnt i den begrundede udtalelse (jf. bl.a. dom af 3.3.2011, sag C-50/09, Kommissionen mod Irland, Sml. I, s. 873, præmis 93), som skal indeholde en sammenhængende og detaljeret redegørelse for grundene til, at den pågældende medlemsstat efter Kommissionens opfattelse har tilsidesat en af de forpligtelser, der påhviler den i medfør af EU-retten (jf. bl.a. dom af 11.9.2008, sag C-274/07, Kommissionen mod Litauen, Sml. I, s. 7117, præmis 23 og den deri nævnte retspraksis).

29 Dette krav går dog ikke så vidt som til i alle tilfælde at kræve en nøjagtig overensstemmelse mellem de nationale bestemmelser, der er nævnt i den begrundede udtalelse, og dem, der indgår i stævningen (jf. dom af 10.9.1996, sag C-11/95, Kommissionen mod Belgien, Sml. I, s. 4115, præmis 74, og af 22.12.2008, sag C-283/07, Kommissionen mod Italien, præmis 22).

30 Når Kommissionen ikke desto mindre under den administrative procedure ikke har oplyst, at genstanden for denne, dvs. det traktatbrud, som den berørte medlemsstat tilskrives, går ud over de under denne procedure anførte nationale bestemmelser, skal søgsmålet, i det omfang det omfatter andre nationale bestemmelser end dem, der er anført under den administrative procedure, afvises (jf. i denne retning dom af 7.2.1984, sag 166/82, Kommissionen mod Italien, Sml. s. 459, præmis 19-22, og af 22.6.1993, sag C-243/89, Kommissionen mod Danmark, Sml. I, s. 3353, præmis 15-17). I et sådant tilfælde er der nemlig belæg for, at begrundelsen for det angivelige traktatbrud og dermed grundlaget for dette, er blevet udvidet, uden at den berørte medlemsstat i denne henseende har haft lejlighed til dels at tilpasse sig de forpligtelser, der følger af EU-retten, dels effektivt at tage til genmæle over for Kommissionens klagepunkter.

Om søgsmålets første anbringende

– Parternes argumenter

31 Hvad angår søgsmålets første anbringende vedrørende en angivelig tilsidesættelse af artikel 2, stk. 2, første afsnit, i direktiv 94/22 har Kommissionen gjort gældende, at der foreligger en forskelsbehandling af enhederne for så vidt angår adgangen til og udøvelsen af prospektering, efterforskning og produktion af kulbrinter. Kommissionen har bl.a. anført, at en virksomheds eneret til gratis at gøre brug af de geologiske oplysninger, når virksomheden har udført geologiske arbejder på grundlag af en koncession til at udnytte forekomster af kulbrinter, som omhandlet i artikel 47, stk. 3, i lov om geologisk arbejde og minedrift, sammenholdt med kravet i samme lovs artikel 20, stk. 2, nr. 1), hvorefter ansøgningen om tildeling af en udnyttelseskoncession skal indeholde et bevis på, at ansøgeren har ret til at anvende den geologiske dokumentation, er i strid med princippet om, at adgangen til udvinding af kulbrinter skal ske uden nogen form for forskelsbehandling af de interesserede enheder.

32 Republikken Polen har gjort gældende, at dette klagepunkt er blevet anført for første gang under sagens behandling for Domstolen, og at det derfor bør afvises.

– Domstolens bemærkninger

33 Selv om det er korrekt, at Kommissionen i det væsentlige har begrænset sig til i åbningsskrivelsen at gøre gældende over for Republikken Polen, at denne ikke har sikret lige adgang til at udføre prospektering, efterforskning og produktion, idet den som fastsat i artikel 20, stk. 2, nr. 1), i lov om geologisk arbejde og minedrift pålægger ansøgere om en koncession til at udvinde mineraler en forpligtelse til at fremlægge bevis for, at der foreligger en ret til at anvende den geologiske dokumentation, må det bemærkes, at en sådan forpligtelse i det foreliggende tilfælde indebærer en nødvendig forudsætning om, at retten til gratis anvendelse af en sådan dokumentation i henhold til samme lovs artikel 47, stk. 3, tilkommer den enhed, der har udført det geologiske arbejde på grundlag af en koncession til at udnytte forekomster af kulbrinte.

34 Derfor skal henvisningen i stævningen til denne anden bestemmelse i lov om geologisk arbejde og minedrift anses for at være en nærmere redegørelse for et klagepunkt, som Kommissionen allerede havde fremsat i sin begrundede udtalelse.

35 Følgelig forkastes den af Republikken Polen rejste formalitetsindsigelse for så vidt angår søgsmålets første anbringende.

Om søgsmålets andet anbringende

– Parternes argumenter

36 For så vidt angår søgsmålets andet anbringende vedrørende en angivelig tilsidesættelse af artikel 3, stk. 1, i direktiv 94/22 har Kommissionen anfægtet, at Republikken Polen for så vidt angår udstedelsen af tilladelsen omhandlet i dette direktivs artikel 1, nr. 3), bl.a. ikke har bestemt, at tildelingen af såvel retten til minedrift som koncessionen skal ske ved en udbudsprocedure og efter bestemmelser, der sikrer adgang til at opnå tilladelse uden forskelsbehandling. Endvidere er den fortrinsret, der i henhold til artikel 12 i lov om geologisk arbejde og minedrift tillægges indehaveren af retten til at bruge den geologiske dokumentation, ligeledes i strid med kravet om en udbudsprocedure. Kommissionen har desuden anført, at artikel 52 i lov om fri udøvelse af økonomisk virksomhed alene fastsætter organisering af en udbudsprocedure i tilfælde, hvor antallet af virksomheder, der opfylder

betingelserne for tildeling af en koncession, og som har fremlagt en garanti for god udførelse af den aktivitet, der er omfattet af koncessionen, er større end antallet af de koncessioner, der forventes udstedt.

37 Endelig har Kommissionen i sin stævning ligeledes gjort gældende, at den nævnte lovs artikel 53, stk. 4, kræver, at buddet præsenteres på polsk, hvilket er i strid med princippet om, at det skal være muligt for alle interesserede enheder at indgive ansøgning om tilladelse til at udføre prospektering, efterforskning og produktion af kulbrinter. Kommissionen har imidlertid frafaldet dette klagepunkt i sin replik.

38 Republikken Polen har påstået afvisning af disse klagepunkter, idet disse for første gang er blevet gjort gældende under proceduren for Domstolen.

– Domstolens bemærkninger

39 Vedrørende klagepunktet om, at Republikken Polen for så vidt angår udstedelsen af den tilladelse, der er omhandlet i artikel 1, nr. 3), i direktiv 94/22, ikke har bestemt, at tildelingen af såvel retten til minedrift som koncessionen skal ske ved en udbudsprocedure og efter bestemmelser, der sikrer adgang til at opnå tilladelse uden forskelsbehandling, skal det blot bemærkes, at dette klagepunkt allerede indgår i den begrundede udtalelse. Klagepunktet kan derfor antages til realitetsbehandling i den foreliggende sag.

40 For så vidt angår klagepunktet om, at den fortrinsret, der i henhold til artikel 12 i lov om geologisk arbejde og minedrift tillægges indehaveren af retten til at bruge den geologiske dokumentation, er i strid med kravet om en udbudsprocedure, har dette ikke været genstand for den begrundede udtalelse. Dette klagepunkt må derfor afvises.

41 For så vidt angår klagepunktet om, at artikel 52 i lov om fri udøvelse af økonomisk virksomhed alene fastsætter organisering af en udbudsprocedure i tilfælde, hvor antallet af virksomheder, der opfylder betingelserne for udstedelse af en koncession, og som har fremlagt en garanti for god udførelse af den aktivitet, der er omfattet af koncessionen, er større end antallet af de koncessioner, der forventes udstedt, har dette heller ikke været genstand for den begrundede udtalelse. Klagepunktet må følgelig afvises.

42 Hvad angår klagepunktet vedrørende kravet i artikel 53, stk. 4, i lov om fri udøvelse af økonomisk virksomhed, hvorefter buddet skal præsenteres på polsk, er det ikke længere fornødent at træffe afgørelse herom, henset til, at Kommissionen har frafaldet klagepunktet.

Om søgsmålets tredje anbringende

– Parternes argumenter

43 For så vidt angår søgsmålets tredje anbringende vedrørende en angivelig tilsidesættelse af artikel 5, nr. 1) og 2), i direktiv 94/22 har Kommissionen især gjort gældende, at de polske retsforskrifter ikke på korrekt vis gennemfører kravet om offentliggørelse i *Den Europæiske Unions Tidende* af bedømmelseskriterierne som omhandlet i denne artikels nr. 1). Kommissionen har endvidere i stævningen rejst det klagepunkt over for Republikken Polen, at den har placeret dels kriteriet vedrørende tilbudsgiverens tekniske og finansielle kapacitet og kriteriet vedrørende omfanget af og den planlagte teknologi til de geologiske arbejder, dels den kompensation, der foreslås for tildelingen af retten til minedrift, på samme niveau. Kommissionen har under retsmødet trukket sidstnævnte klagepunkt tilbage.

44 Republikken Polen har gjort gældende, at disse klagepunkter skal afvises, idet de ikke er blevet anført i den begrundede udtalelse.

– Domstolens bemærkninger

45 For så vidt angår det første klagepunkt om, at de polske retsforskrifter ikke på korrekt vis har gennemført kravet om offentliggørelse i *Den Europæiske Unions Tidende* af bedømmelseskriterierne i artikel 5, nr. 1), i direktiv 94/22, må det konstateres, at klagepunktet er blevet anført i den begrundede udtalelse. Følgelig antages det til realitetsbehandling.

46 For så vidt angår det andet klagepunkt, der er anført i denne doms præmis 43, er det ikke længere fornødent at træffe afgørelse om dette, henset til, at Kommissionen har trukket det tilbage under retsmødet.

*Realiteten*

Om søgsmålets første anbringende

47 Det første anbringende vedrørende en angivelig tilsidesættelse af artikel 2, stk. 2, første afsnit, i direktiv 94/22 falder i to led.

Det første anbringendes første led

– Parternes argumenter

48 Med det første anbringendes første led har Kommissionen gjort gældende, at de polske retsforskrifter, idet disse i artikel 18, stk. 1, litra 2b), i lov om geologisk arbejde og minedrift kræver, at ansøgningen om tildeling af en koncession ledsages af et registreringsnummer i virksomhedsregistret eller registret over økonomisk aktivitet i Polen, for så vidt angår adgangen til selve proceduren for opnåelse af en koncession, skaber en situation med forskelsbehandling i forhold til enheder etableret i andre medlemsstater, der kun vil kunne ansøge om tildeling af en koncession, hvis de har en virksomhed, der er registreret i Polen.

49 Republikken Polen har heroverfor anført, at etableringskravet på koncessionsansøgningens trin ikke udgør en hindring for udøvelsen af den planlagte økonomiske virksomhed, idet denne fase er en kontrol af den erhvervsdrivendes overholdelse af de formelle krav og sædvanligvis medfører tildeling af koncessionen.

– Domstolens bemærkninger

50 I denne henseende bemærkes, at medlemsstaterne i henhold til artikel 2, stk. 2, i direktiv 94/22 sikrer, at der ikke sker forskelsbehandling af enhederne med hensyn til adgang til og udøvelse af prospektering, efterforskning og produktion af kulbrinter i de områder, der er gjort tilgængelige for udøvelsen af disse aktiviteter.

51 Imidlertid medfører artikel 18, stk. 1, litra 2b), i lov om geologisk arbejde og minedrift, i det omfang denne bestemmelse kræver af en erhvervsdrivende, der er etableret i en anden medlemsstat, og som ønsker at opnå en koncession til prospektering, efterforskning og produktion af kulbrinter i Polen, at denne er etableret eller har en virksomhed på polsk område endog inden tildelingen af koncessionen, at adgangen til den planlagte økonomiske virksomhed gøres vanskeligere for denne erhvervsdrivende

end for en erhvervsdrivende, der har hovedsæde i Polen. Den nævnte bestemmelse kræver nemlig af en erhvervsdrivende, der ansøger om tildeling af en koncession, at denne foretager investeringer, eventuelt i betydeligt omfang, selv om den pågældende ikke er sikker på at opnå en sådan koncession.

52 Artikel 18, stk. 1, litra 2b), i lov om geologisk arbejde og minedrift er derfor uforenelig med artikel 2, stk. 2, i direktiv 94/22.

53 Den omstændighed, som Republikken Polen har anført, hvorefter tildelingen af en koncession vedrørende et nærmere bestemt område alene er underkastet visse formelle betingelser i forhold til ansøgeren og sædvanligvis følges op af dennes erhvervelse af retten til minedrift i dette område, kan ikke rejse tvivl om konstateringen i foranstående præmis. Dels er det nemlig ikke sikkert, at ansøgeren i alle tilfælde opfylder de betingelser, som tildelingen af en koncession er underlagt, dels har denne medlemsstat selv anerkendt, at der eksisterer et tilfælde, hvor tildelingen af en koncession var blevet afslået.

54 Det første anbringendes første led må derfor tiltrædes.

Om det første anbringendes andet led

– Parternes argumenter

55 Med det første anbringendes andet led har Kommissionen gjort gældende, at en enheds eneret til gratis at gøre brug af de geologiske oplysninger, når denne har udført geologiske arbejder på grundlag af en koncession til at efterforske forekomster af kulbrinter, som omhandlet i artikel 47, stk. 3, i lov om geologisk arbejde og minedrift, sammenholdt med kravet i samme lovs artikel 20, stk. 2, nr. 1), hvorefter ansøgningen om tildeling af en udnyttelseskoncession skal indeholde et bevis på, at ansøgeren har ret til at anvende den geologiske dokumentation, er i strid med princippet om, at adgangen til at udføre prospektering, efterforskning og produktion af kulbrinter skal ske uden nogen form for forskelsbehandling af de interesserede enheder. Den enhed, der nemlig forinden har opnået en koncession til udnyttelse af forekomster af kulbrinte, er med tildelingen af en udnyttelseskoncession gunstigere stillet end de øvrige interesserede enheder.

56 Republikken Polen har i denne henseende gjort gældende, at enhver interesseret enhed i henhold til polsk ret har lige adgang uden forskelsbehandling til opnåelse af koncessioner vedrørende prospektering og efterforskning af kulbrinter. Følgelig har enhver enhed mulighed for at dokumentere en forekomst af mineraler ved at udarbejde en geologisk dokumentation herom og dermed opnå en eneret til at gøre brug af disse geologiske oplysninger.

57 De i Polen gældende regler om retten til geologiske oplysninger, der tillægger de enheder, der selv har afholdt de nødvendige udgifter til opnåelsen af disse oplysninger, en ret til at gøre brug af disse, er begrundet i et af de grundlæggende principper i polsk ret og i EU-retten, nemlig respekten for ejendomsretten og andre formueretlige rettigheder.

58 Ifølge Republikken Polen gennemfører artikel 47, stk. 3, i lov om geologisk arbejde og minedrift artikel 3, stk. 5, litra b), i direktiv 94/22, der fastsætter, at tildeling af en tilladelse til en enhed, som er i besiddelse af en anden form for tilladelse, hvor besiddelsen af sidstnævnte tilladelse indebærer ret til tildeling af førstnævnte tilladelse, ikke anses for tildeling af en tilladelse som omhandlet i samme artikel 3, stk. 1.

– Domstolens bemærkninger

59 Det bemærkes, at i henhold til artikel 10, stk. 1, og artikel 11, stk. 2, i lov om geologisk arbejde og minedrift og med forbehold af samme lovs artikel 12, stk. 1, følger stiftelsen af retten til minedrift, der omfatter prospektering, efterforskning og produktion af naturgas, olie og naturlige derivater heraf samt karbonholdig metan, efter en forudgående udbudsprocedure, og den gennemføres ved indgåelsen af en aftale mod en kompensation og på betingelse af, at der opnås en koncession.

60 Som generaladvokaten har anført i punkt 81 i forslaget til afgørelse medfører artikel 47, stk. 3, i lov om geologisk arbejde og minedrift, sammenholdt med samme lovs artikel 20, stk. 2, nr. 1), at den interesserede enhed, der har fået tildelt udbuddet vedrørende retten til minedrift, der omfatter udvinding af de pågældende kulbrinter, i den femårige periode med eneret ikke kan opnå en udnyttelseskoncession, hvis den enhed, der tidligere har udført geologiske arbejder, og som derfor har eneretten til at gøre brug af den geologiske dokumentation, ikke stiller sidstnævnte til rådighed for den interesserede enhed.

61 Det viser sig således, at den omhandlede ordning under hensyn til den fordelagtige stilling, som denne i en periode på fem år giver den enhed, der allerede har udført prospektering og efterforskning, under alle omstændigheder gør det mere vanskeligt eller endog umuligt for den enhed, der hverken har foretaget prospektering eller efterforskning af de pågældende forekomster, at opnå en tilladelse til produktion af kulbrinter.

62 Denne konklusion drages ikke på nogen måde i tvivl af Republikken Polens argument om, at den tilladelse, der er fastsat i den nationale procedure, både omfatter den koncession, der vedrører prospektering og efterforskning, og den, der vedrører produktion.

63 Selv om det endvidere er muligt for medlemsstaterne at sikre en vis kompensation til den enhed, der har afholdt udgifter for at udarbejde den geologiske dokumentation i forbindelse med dennes prospektering og efterforskning, kan en sådan kompensation dog ikke tage form af den, der er omhandlet i lov om geologisk arbejde og minedrift, uden at overtræde reglen om lige adgang for alle enhederne til aktiviteterne, herunder udnyttelse af kulbrinter, således som fastsat i artikel 2, stk. 2, i direktiv 94/22.

64 Det følger heraf, at det første anbringendes andet led må tiltrædes.

65 Henset til det ovenstående gives der medhold i det af Kommissionen til støtte for søgsmålet anførte første anbringende.

Om det andet anbringende

66 Søgsmålets andet anbringende vedrørende en angivelig tilsidesættelse af artikel 3, stk. 1, i direktiv 94/22 omfatter alene to led.

Om det andet anbringendes første led

– Parternes argumenter

67 Kommissionen har med det andet anbringendes første led gjort gældende, at bestemmelserne i lov om geologisk arbejde og minedrift ikke sikrer, at der i alle tilfælde organiseres en udbudsprocedure i overensstemmelse med principperne i artikel 3, stk. 2, i direktiv 94/22 med henblik på opnåelse af en tilladelse til prospektering, efterforskning og produktion af kulbrinter.

68 Kommissionen har ikke anfægtet Republikken Polens valg om at opdele tilladelsen i artikel 1, nr. 3), i direktiv 94/22, således at det er nødvendigt at opnå en ret til minedrift og derefter en koncession. Imidlertid skal erhvervelsen af de to rettigheder i et sådant tilfælde ske efter proceduren i artikel 3, stk. 2, i direktiv 94/22 og efter nærmere bestemmelser, der sikrer adgang til tilladelsen uden forskelsbehandling. Imidlertid udstedes kun retten til minedrift efter en udbudsprocedure, mens koncessionen tildeles efter en procedure på grundlag af adkomstbeviser.

69 Republikken Polen har bemærket, at en tilladelse som omhandlet i artikel 1, nr. 3), i direktiv 94/22 i den ordning, der er fastsat i lov om geologisk arbejde og minedrift, udgøres af både retten til minedrift og koncessionen.

70 Enhver enhed kan anmode om etablering af en ret til minedrift, der for denne enhed åbner muligheden for at opnå en koncession. Alle bud, der afgives i forbindelse med et udbud om stiftelse af ret til minedrift, vurderes efter objektive kriterier uden forskelsbehandling.

71 Den omstændighed, at der i praksis kun accepteres én enhed til at deltage i den administrative procedure af formel karakter vedrørende tilkendelse af koncessionen, dvs. den enhed, hvis bud er vurderet som det bedste, og som følgelig er blevet valgt efter udbuddet om stiftelse af retten til minedrift, bekræfter ifølge Republikken Polen, at resultatet af tildelingen af retten til minedrift er afgørende for tildelingen af koncessionen. Følgelig er formålet med direktiv 94/22, hvorefter koncessionen skal tildeles den enhed, der har afgivet det bedste bud i forbindelse med udbudsproceduren, der vurderes efter åbne kriterier og uden forskelsbehandling, opnået ved de nationale retlige bestemmelser, når disse ses samlet.

– Domstolens bemærkninger

72 I henhold til artikel 3, stk. 1, i direktiv 94/22 træffer medlemsstaterne de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at tilladelserne tildeles efter en procedure, hvor alle interesserede enheder kan indgive ansøgning i overensstemmelse med enten artikel 3, stk. 2 eller 3.

73 Det er ubestridt, at i henhold til den nationale procedure, således som denne er fastsat i lov om geologisk arbejde og minedrift, består tilladelsen til at udøve eneretten til prospektering, efterforskning og produktion af kulbrinter i et geografisk område som omhandlet i artikel 1, nr. 3), i direktiv 94/22 både af retten til minedrift og koncessionen.

74 Den omstændighed, at kun tildelingen af retten til minedrift foretages ved udbud, mens tildelingen af koncessionen til den valgte tilbudsgiver alene er underkastet overholdelsen af visse formelle betingelser, er ikke i sig selv uforenelig med artikel 3, stk. 1, i direktiv 94/22. Det kan nemlig ikke på forhånd udelukkes, at en sådan ordning kan sikre, at »tilladelserne tildeles efter en procedure, hvor alle interesserede enheder kan indgive ansøgning« i overensstemmelse med artikel 3, stk. 1. Dette gør sig gældende bl.a. i det tilfælde, hvor alle de interesserede enheder, der har kunnet afgive bud vedrørende tildeling af retten til minedrift på betingelser, der ikke forskelsbehandler, og hvor tildelingen af koncessionen til den i forhold til retten til minedrift valgte tilbudsgiver alene er underlagt krav, der ikke omfatter en vurdering af ansøgningernes meritter som omhandlet i artikel 5, nr. 1), litra d), i direktiv 94/22.

75 Det andet anbringendes første led er dermed ugrundet.

Om det andet anbringendes andet led

– Parternes argumenter

76 Med det andet anbringendes andet led har Kommissionen gjort gældende, at meddelelsen om behovet for at organisere et udbud alene offentliggøres i *Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej* (Republikken Polens Tidende) og ikke i *Den Europæiske Unions Tidende*, således som det kræves efter artikel 3, stk. 2, i direktiv 94/22, hvortil der henvises i dettes artikel 3, stk. 1.

77 Republikken Polen har oplyst, at i henhold til ministerrådsforordningens artikel 4, stk. 2, offentliggøres udbudsbekendtgørelsen vedrørende tildeling af en ret til minedrift, som omfatter prospektering, efterforskning og produktion af naturgas, olie og naturlige derivater heraf samt karbonholdig metan også i *Den Europæiske Unions Tidende*.

– Domstolens bemærkninger

78 I henhold til artikel 3, stk. 2, i direktiv 94/22, hvortil samme artikels stk. 1 henviser, indledes proceduren, hvorved alle interesserede enheder skal kunne indgive deres ansøgning om tilladelse enten på de kompetente myndigheders initiativ ved en meddelelse om indkaldelse af ansøgninger, der offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*, eller ved offentliggørelse af en meddelelse om indkaldelse af ansøgninger i *Den Europæiske Unions Tidende* efter indgivelse af en ansøgning fra en enhed.

79 Det anfægtes ikke, at dette krav om offentliggørelse for så vidt angår tildelingen af retten til minedrift er overholdt i den polske retsorden.

80 Imidlertid er den omstændighed, at koncessionsproceduren ikke gøres til genstand for en sådan offentliggørelse, ikke i sig selv – af de samme grunde som dem, der er anført i forbindelse med undersøgelsen af det andet anbringendes første led – i strid med artikel 3, stk. 2, i direktiv 94/22 og følgelig heller ikke med samme artikels stk. 1.

81 Det følger heraf, at det andet anbringendes andet led er ugrundet, og at dette derfor må forkastes.

Om det tredje anbringende

82 Det tredje anbringende vedrørende en angivelig tilsidesættelse af artikel 5, nr. 1) og 2), i direktiv 94/22 falder i tre led.

Om det tredje anbringendes første led

– Parternes argumenter

83 Med det tredje anbringendes første led har Kommissionen gjort gældende, at i det omfang artikel 17 i lov om geologisk arbejde og minedrift bestemmer, at tildelingen af en koncession kan gøres betinget af, at der stilles sikkerhed for at kunne kompensere eventuelle skadelige følger, der kan opstå som følge af gennemførelsen af den virksomhed, der er omfattet af koncessionen, forudsat at dette er begrundet i en særlig vigtig statsinteresse eller særlige samfundsinteresser, der bl.a. er forbundet med miljøbeskyttelse, er denne artikel i strid med artikel 5, nr. 1), litra a), i direktiv 94/22. Kommissionen har endvidere anført, at det forhold, at tildelingen af en koncession betinges af en sikkerhedsstillelse, ikke er begrundet i dette direktivs artikel 6, stk. 2, som er en bestemmelse, der ikke vedrører udstedelse af eller afslag på en tilladelse, men blot situationen på det tidspunkt, hvor tilladelsen gives.

84 Republikken Polen har tilbagevist Kommissionens opfattelse og finder, at artikel 6, stk. 2, i direktiv 94/22 gør det muligt for den kompetente nationale myndighed med henblik på tildeling af koncessionen at betinge tildelingen af denne af en sikkerhedsstillelse, når dette er begrundet i en særlig vigtig statsinteresse, som bl.a. er forbundet med miljøbeskyttelse.

– Domstolens bemærkninger

85 I henhold til artikel 5, nr. 1), litra a), i direktiv 94/22 tildeles tilladelserne på grundlag af kriterier, der under alle omstændigheder vedrører enhedernes tekniske og finansielle kapacitet.

86 Det er ganske vist korrekt, at en sikkerhedsstillelse, der kan være en betingelse for tildeling af en koncession som omhandlet i artikel 17 i lov om geologisk arbejde og minedrift, ikke vedrører artikel 5, nr. 1), litra a), i direktiv 94/22.

87 Imidlertid fremgår det af artikel 5, nr. 2), sammenholdt med artikel 6, stk. 1 og 2, i direktiv 94/22, at en medlemsstat kan gøre tildelingen af en koncession betinget af, at der stilles sikkerhed for at kunne kompensere eventuelle skadelige følger af gennemførelsen af den virksomhed, der er omfattet af koncessionen, forudsat at dette er begrundet i en særlig vigtig statsinteresse eller særlige samfundsinteresser, der bl.a. er forbundet med miljøbeskyttelse, således som det er fastsat i artikel 17 i lov om geologisk arbejde og minedrift.

88 Følgelig er det tredje anbringendes første led ugrundet.

Om det tredje anbringendes andet led

– Parternes argumenter

89 Med det tredje anbringendes andet led har Kommissionen gjort gældende, at kravet om offentliggørelse i *Den Europæiske Unions Tidende* af de præcise kriterier for de elementer, der fremgår af artikel 5, stk. 1, i direktiv 94/22, ikke er gennemført på tilfredsstillende vis i den polske retsorden.

90 Republikken Polen har bestridt, at den skulle have tilsidesat forpligtelsen til offentliggørelse og til klart at definere alle kriterierne for vurdering af de interesserede enheders bud. Ifølge Republikken Polen opfylder ministerrådsforordningens artikel 2, nr. 3), denne forpligtelse.

– Domstolens bemærkninger

91 I henhold til artikel 5, nr. 1), femte afsnit, i direktiv 94/22 træffer medlemsstaterne de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de kriterier, på grundlag af hvilke tilladelserne tildeles, udarbejdes og offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*, inden ansøgningsfristen begynder at løbe.

92 I denne henseende bemærkes, at således som Kommissionen har oplyst uden at blive modsagt af Republikken Polen, indeholder ministerrådsforordningens artikel 2, nr. 3), der er blevet påberåbt af denne medlemsstat, alene de typer af kriterier, der skal lægges til grund for vurderingen af et bud som det mest gunstige. Selv om endvidere, som bemærket af Kommissionen, samme forordnings artikel 4, stk. 2 og 3, fastsætter offentliggørelse i *Den Europæiske Unions Tidende* af udbudsbekendtgørelser, der bl.a. indeholder bedømmelseskriterierne, viser det sig i praksis, at den polske regering har begrænset sig til i nævnte Tidende at offentliggøre kategorierne af bedømmelseskriterierne, og den har med henblik på en nærmere bestemmelse af disse henvist til »de særlige betingelser for tildeling vedrørende erhvervelsen af retten til minedrift med henblik på prospektering og udnyttelse af forekomster af olie og naturgas i visse koncessionsområder«, der kan fås hos miljøministeriets kompetente tjenestegren.

93 Det følger af det ovenstående, at Republikken Polen ikke har truffet alle de nødvendige foranstaltninger for at sikre en tilfredsstillende gennemførelse af artikel 5, nr. 1), i direktiv 94/22 i den polske retsorden.

94 Det følger heraf, at det tredje anbringendes andet led må tiltrædes.

Om det tredje anbringendes tredje led

– Parternes argumenter

95 Med det tredje anbringendes tredje led vedrørende en angivelig tilsidesættelse af artikel 5, nr. 2), i direktiv 94/22 har Kommissionen gjort gældende, at de polske retsforskrifter ikke sikrer, at de samlede betingelser og krav vedrørende udøvelsen af de aktiviteter, der er omhandlet i direktivet, udarbejdes og stilles til rådighed for de interesserede enheder fra det tidspunkt, hvor ansøgningerne kan indgives.

96 Republikken Polen har, idet denne har bestridt Kommissionens klagepunkt, begrænset sig til at oplyse, at de polske retsforskrifter fastsætter, at alle de nødvendige oplysninger skal meddeles de interesserede enheder, og at disse oplysninger skal være tilgængelige i en bestemt fase af proceduren, hvorved der dog tages forbehold for muligheden for helt undtagelsesvist at præcisere visse betingelser i koncessionsakterne.

– Domstolens bemærkninger

97 Det fremgår af artikel 5, nr. 2), i direktiv 94/22, at de betingelser og krav vedrørende udøvelse af eller ophør med virksomheden, som finder anvendelse på de enkelte typer af tilladelser i henhold til de love eller administrative bestemmelser, der er gældende på tidspunktet for indgivelse af ansøgningerne, uanset om de er fastsat i tilladelsen, eller om forudgående accept af dem er en betingelse for tildeling af tilladelsen, fastsættes og stilles til enhver tid til rådighed for de berørte enheder. I det tilfælde, der er omhandlet i dette direktivs artikel 3, stk. 2, litra a), må de først stilles til rådighed for disse fra det tidspunkt, hvor ansøgningerne kan indgives.

98 Selv om Republikken Polen imidlertid har anfægtet det klagepunkt, der udgør Kommissionens tredje anbringendes tredje led, har den dog ikke tilbagevist dennes argument, hvorefter de polske retsforskrifter ikke sikrer, at de samlede betingelser og krav vedrørende udøvelsen af de aktiviteter, der er omhandlet i direktiv 94/22, udarbejdes og stilles til rådighed for de interesserede enheder fra det tidspunkt, hvor ansøgningerne kan indgives.

99 De nævnte retsforskrifter er derfor ikke i overensstemmelse med artikel 5, nr. 2), i direktiv 94/22.

100 Følgelig må det tredje anbringendes tredje led tiltrædes.

101 På grundlag af det ovenstående må Kommissionens tredje anbringende til støtte for søgsmålet forkastes for så vidt angår det første led og tiltrædes for så vidt angår det andet og tredje led.

102 Det følger heraf, at det må fastslås, dels at Republikken Polen har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 2, stk. 2, og artikel 5, nr. 1) og 2), i direktiv 94/22 ved ikke at træffe passende foranstaltninger med henblik på at sikre, at adgangen til at udføre prospektering, efterforskning og produktion af kulbrinter kan ske uden nogen form for forskelsbehandling af de interesserede enheder, og at tilladelserne til disse aktiviteter udstedes efter en procedure, hvor alle interesserede enheder kan indgive en ansøgning på grundlag af kriterier, der er offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende*, inden ansøgningsfristen begynder at løbe, dels at Republikken Polen i øvrigt frifindes.

## Sagens omkostninger

103 Ifølge procesreglementets artikel 138, stk. 3, første punktum, bærer hver part sine egne omkostninger, hvis hver af parterne henholdsvis taber eller vinder på et eller flere punkter. I den foreliggende sag har parterne henholdsvis tabt eller vundet med hensyn til et eller flere anbringender, og de bør derfor bære deres egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Fjerde Afdeling):

1) **Republikken Polen har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 2, stk. 2, og artikel 5, nr. 1) og 2), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/22/EF af 30. maj 1994 om betingelser for tildeling og udnyttelse af tilladelser til prospektering, efterforskning og produktion af kulbrinter ved ikke at træffe passende foranstaltninger med henblik på at sikre, at adgangen til at udføre prospektering, efterforskning og produktion af kulbrinter kan ske uden nogen form for forskelsbehandling af de interesserede enheder, og at tilladelserne til disse aktiviteter udstedes efter en procedure, hvor alle interesserede enheder kan indgive en ansøgning på grundlag af kriterier, der er offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* , inden ansøgningsfristen begynder at løbe**.

2) **I øvrigt frifindes Republikken Polen.**

3) **Europa-Kommissionen og Republikken Polen bærer deres egne omkostninger.**

Underskrifter